

**НЕКРОЛОГ
ПАМ'ЯТІ
ДОКТОРА МЕДИЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОРА,
ЗАСЛУЖЕНОГО ДІЯЧА НАУКИ І ТЕХНІКИ УКРАЇНИ
ФРОЛОВА ВАЛЕРІЯ МИТРОФАНОВИЧА
(14.08.1950 – 24.10.2012)**

Фролов Валерій Митрофанович народився 14 серпня 1950 року у місті Олексіївка Воронежської (нині Белгородської) області Росії. Закінчив з золотою медаллю Олексіївську середню школу № 1 ім. М.С. Ольмінського, з червоним дипломом Воронежський державний медичний інститут ім. акад. М.Н. Бурденка у 1973 році, а далі клінічну ординатуру та аспірантуру на кафедрі інфекційних хвороб і епідеміології своєї Alma mater. В 1979 році у спеціалізованій Раді при ІІ Московському державному медичному інституті ім. М.І. Пирогова захистив кандидатську дисертацію, присвячену клінічній імунології та імуноореабілітації хворих вірусними гепатитами. Для того часу ця наукова тема була достатньо новою і потребувала нових методологічних підходів, тому значна частина роботи була виконана в м. Ризі у Латвійському гепатологічному центрі у акад. А.Ф. Блюгера під прямим керівництвом видатного імунолога проф. Х.М. Векслера. До того ж періоду відноситься початок багатолітніх експериментальних та клінічних досліджень імунорегулюючої ролі і патогенетичного значення природнього інгібіруючого фактору (ПІФ) в системі імунологічного гомеостазу, які проводились В.М. Фроловим сумісно з автором відкриття цього феномена д.мед.н. Н.В. Журавльовою. Вказані роботи стали фундаментом створення імунометаболічної концепції патогенезу інфекційних захворювань, яка була розкрита на моделі бешихової інфекції в докторській дисертації В.М.Фролова, захищеної в 1986 р. в Київському НДІ епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л.В. Громашевського. В 1973-80-х рр. був здійснений цикл робіт по імуномодулюючим властивостям кумиса з коров'ячого молока, різноманітних фітопрепаратів. За матеріалами цих досліджень, які були представлені на ВДНГ (м. Москва) В.М.Фролов, був нагороджений срібною медаллю. З 1978 по 1986 рік займав посаду асистента, потім доцента кафедри інфекційних хвороб та епідеміології Воронежського державного медичного інституту ім. акад. М.Н. Бурденка. В 1986 р. після отримання вченого ступеня доктора медичних наук, за запрошенням МОЗ України, В.М. Фролов очолив кафедру інфекційних хвороб та епідеміології Луганського державного медичного інституту (нині університету), якою керував на протязі біля 26 років.

За період 1986 – 1999 рр. головні наукові інтереси проф. В.М. Фролова були зосереджені на вивченні проблем екологічної імунології великого промислового регіону Донбасу, розробці раціональних підходів імунокоррекції та імуноореабілітації хворих з хронічними інфекційними проце-

сами (рецидивуюча бешиха, повторні ангіни, хронічні вірусні гепатити В та С). Кафедра була клінічною базою Фармкомітету СРСР, в зв'язку з чим на неї вивчалась клінічна ефективність багатьох нових лікарських препаратів. Вчене звання професора В.М. Фролову присвоєно в 1988 році; в 1993 р. він був обраний дійсним членом Нью-Йоркської Академії наук, в 1995 р. – обраний почесним професором Луганського державного медичного університету, в тому ж році був нагороджений золотою медаллю Польської Академії наук. В 2008 році Указом Президента України проф. В.М. Фролову було присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України». В 1993-1999 рр. проф. В.М. Фролов був експертом ВАК України за спеціальністю «Інфекційні хвороби», а з 1995 року – за спеціальністю «Клінічна імунологія», ставши, таким чином, першим експертом ВАК за цієї спеціальності в СНД. У 1999 р. кафедра, яку очолював проф. В.М. Фролов, стала клінічною базою Державного Фармакологічного центру МОЗ України; за період 1990 – 2003 рр. під керівництвом проф. В.М. Фролова пройшли клінічні вивчення багатьох імуноактивних препаратів. Головна увага цього періоду діяльності проф. В.М. Фролова та його учнів приділялась розробці раціональних підходів до імунореабілітації хворих на основі оптимальних комбінацій імуноактивних препаратів природнього походження і різноманітних фітокомпозицій. Багаторічна сумісна робота з Українським науковим центром медичної генетики НАМН України в розділі екологічної імунології завершилось відкриттям в 1998 році Луганського відділу екологічної імунології і генетики Українського наукового центру медичної генетики, яку очолював проф. В.М. Фролов. На базі відділу був проведений значний обсяг досліджень по проблемам впливу екологічно несприятливих факторів навколишнього середовища на імунний статус і цитогенетичні показники, описаний синдром екологічного імунодефіциту (сумісно с проф. Г.М. Дранником), розроблені раціональні підходи імунореабілітації хворих з синдромами підвищеної і хронічної втоми, хронічними вірусними гепатитами С та іншою патологією. Проф. В.М. Фроловим розроблені оригінальні підходи до лікування і медичної реабілітації хворих з використанням фітопрепаратів і інших засобів природнього походження. За час перебування в м. Луганську під керівництвом проф. В.М. Фролова захищено 26 докторських (у тому числі 4 – за спеціальністю «Імунологія та алергологія») і більше 130 кандидатських дисертацій. Проф. В.М. Фролов на протязі останніх 18 років був керівником спецради по захисту докторських дисертацій, більше 10 років був членом докторської спецради по захисту дисертацій при Інституті епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л.В. Громашевського НАМН України, був членом редакційних колегій та редакційних рад журналів «Імунологія та алергологія», «Український медичний альманах», «Сучасна гастроентерологія», «Сучасні інфекції», «Інфекційні хвороби», «Фітотерапія», а також замісником головного редактора наукового збірника «Проблеми екологічної та медичної генетики і клінічної імунології». За різними напрямками інфекційної патології та клінічної імунології проф. В.М. Фроловим опубліковано більше 20 монографій та підручників, більше 1000 статей, отримано більше 250 патентів України та Росії на винаходи та корисні моделі, підготовлено більш 200 методичних рекомендацій та інформаційних листів. Проф. В.М. Фроловим та його учнями сумісно з проф. Т.П. Гарник (Київ) проводився великий обсяг наукових досліджень відносно ефективності фітотерапії при лікуванні хронічних захворювань печінки та жовчовивідних шляхів, а також використання методів народної медицини в профілактиці та лікуванні грипозної інфекції. Проф. В. М. Фролов мав вищу лікарську категорію за спеціальностями «Інфекційні хвороби» та «Клінічна імунологія», був головним позаштатним інфекціоністом Луганської обласної держадміністрації, керівником Луганської асоціації лікарів-інфекціоністів та членом президії Асоціації інфекціоністів України. Проф. В.М. Фролов приймав активну участь у ліквідації декількох великих спалахів інфекційних хвороб у Луганській області, у тому числі епідемії дизентерії у місті Луганську і Лутугинському районі (1989), черевного тифу в м. Луганську (1992), вірусних гепатитів А та Е у м. Кіровську (1995) і вірусного гепатиту А в м. Суходольську (2003). У зв'язку з багаторічною творчою науковою, педагогічною, лікарською та організаційною роботою багаторазово був нагороджений почесними грамотами Луганської обласної держадміністрації, в 2006 р. нагороджений медаллю Луганської обласної ради «За заслуги перед Луганщиною». Є лауреатом Всеукраїнського конкурсу «Золота фортуна».

Редколегія журналу «Український медичний альманах», колектив кафедри інфекційних хвороб та епідеміології Луганського державного медичного університету глибоко сумують з приводу передчасної смерті професора Фролова Валерія Митрофановича і висловлюють співчуття рідним та близьким.

Світлу пам'ять про Валерія Митрофановича назавжди збережемо у своїх серцях...